

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Nagy-parti gyurgyalag költőtelep

Utoljára módosítva: 2013-10-08 20:26:42

Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén

Községhatár: Múcsony

A terület kiterjedése: 1,3 hektár

Védetté nyilvánítás év: 2009

GPS koordináták: EOV:772708-325936

Felmérést végző személy(ek) neve: Barati Sándor, Farkas Roland, Somoskői Péter

E-mail címe(k): barati@greenaction.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A területet Kazincbarcika és Sajószentpéter felől is meg lehet közelíteni. Kazincbarcika felől Múcsony felé letérve, a településre eljutva a Deák Ferenc utcán kell K-i irányba haladni. A gyurgyalagtelep és az egykori anyagyerőhelyek partfalai a Nagy-part D-i oldalán, a település végén jól látható. Sajószentpéterről Edelény irányába kell haladni, majd Múcsony felé lekanyarodni Ny-i irányba. Miután beérkeztünk a településre a gyurgyalagtelep és az egykori anyagyerőhelyek partfalai a Nagy-part D-i oldalán, jól láthatóak.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A gyurgyalagtelep a Nagy-part D-i partfalában látható. Az egykori anyagyerőhely területét É-ről művelt kiskertek és felhagyott szőlők, gyümölcsösök szegélyezik. A gyümölcsösök majdnem a partfal pereméig kiérnek, de a partfal szegélyén degradált száraz gyeplámpa látható melynek domináns gyeppalkotója a fenyérfű (*Bothriochloa ischaemum*). A meredek partoldal folyamatos eróziója nem mindenhol kedvez a növényzet megtelepedésének, de ahol megkapaszkodhatnak, ott kivadult gyümölcsfák, és akác, növekszik a fenyérfűves oldalakon. A meredek partoldal kisebb-nagyobb sebei jelzik, hogy nem csak az erózió, de a lakosság is felkeresi a területet az itt könnyen kitermelhető bányászható homokos kavicsért. A bányaudvar bolygatott felszínét zavart siskanádtípusos gyeppalántja borítja. A partfalakon kezd megtelepedni a növényzet és a partfalak előtti területek is egyre erőteljesebben növényesednek. A partfalban 2005-ben még parti fecskék (*Riparia riparia*) és gyurgyalagok (*Merops apiaster*) is fészkeltek. 2010-ben 10 pár körüli volt a gyurgyalagok jelenléte. 2013-ban Farkas R. 6-8 pár gyurgyalag mozgását figyelte meg a védett területen, de ezzel együtt azt is jelezte, hogy a madarak többsége a védett területtől D-re található felhagyott pernyehányóra költözött. (Somoskői Péter szóbeli közlése 2013.) Somoskői Péter 2013 költési időszakában a védett területen 5-6 pár madár mozgását figyelte meg.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Részben

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

A megfigyelések azt jelzik, hogy a védett területen csökken a fészkelő madarak egyedszáma. A parti fecskék 2010-óta nincsenek a területen. Ez természetesen nem feltétlenül jelenti azt, hogy a térségben a gyurgyalagok száma is csökken, csak a madarak más alkalmasabb költőhelyre költöznek. Vélhetően az „előregedő” és fokozatosan növényesedő partfal már nem olyan vonzó fészkelőhely számukra.

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

70 % Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

30 % Egyéb

tájseb, egykori anyagnyerőhely

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

U6 - Nyitott bányafelületek OC-jellegtelen száraz gyep

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: szórványos kis mértékű homokkitermelés, illegális hulladéklerakás

Jellemzőik, intenzitás: A homokbányászat néhány talicska nagyságrendű, a függőleges falfelületeket nem érinti.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Sok

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Kevés

Japánkeserűfű: Kevés

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Magyar név Tudományos név Tv. statusz Előfordulás Kardoslepke Iphiclides podalirius V szórványos Héja Accipiter gentilis V ritka Egerészölyv Buteo buteo V táplálkozó Vadgerle Streptopelia turtur V táplálkozó Gyurgyalag Merops apiaster V 6-8 pár Búbos banka Upupa epops V táplálkozó Nagy fakopáncs Dendrocopos major V táplálkozó Mezei pacsirta Alauda arvensis V táplálkozó, fészkelő Molnárfecske Delichon urbica V táplálkozó Fekete rigó Turdus merula V táplálkozó, fészkelő Mezei poszáta Sylvia communis V táplálkozó, fészkelő? Kerti poszáta Sylvia borin V táplálkozó, fészkelő? Barátposzáta Sylvia atricapilla V táplálkozó, fészkelő? Csilpcsalpüzike Phylloscopus collybita V táplálkozó, fészkelő? Széncinege Parus major V táplálkozó Sárgarigó Oriolus oriolus V táplálkozó Holló Corvus corax V kóborló Seregély Sturnus vulgaris EU táplálkozó Házi veréb Passer domesticus EU táplálkozó Mezei veréb Passer montanus V táplálkozó Csicsörke Serinus serinus V táplálkozó, fészkelő Zöldike Carduelis chloris V táplálkozó, fészkelő Tengelic Carduelis carduelis V táplálkozó, fészkelő

5. Egyéb észrevétel